

Maa-aineslupa, Rääppänä, Katosharju, Peeaa Oy, Pudasjärvi

OULYMP 06.06.2024 § 38
1215/11.02.00/2022

Asia Peeaa Oy:n maa-aineslain mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen Pudasjärven kaupungin Hetejärven kylälle tilalle Rääppänä 615-401-32-19.

Hakija Peeaa Oy
y-tunnus 2505179-5

Luvan hakijan yhteystiedot ovat liitteessä 1, jota ei julkaista verkkosivuilla.

Luvan hakemisperuste

Maa-aineslain (555/1981) 4 §.

Toimivaltainen viranomainen

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Pudasjärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Asian vireilletulo

Maa-aineslupahakemus on jätetty Oulunkaaren ympäristöpalveluille 9.1.2019.

Alueen sijainti

Suunniteltu maa-ainesten ottopaikka sijaitsee Pudasjärven kaupungin Hetejärven kylällä tilalla Rääppänä 615-401-32-19, noin 29 kilometriä Pudasjärven keskustasta lounaaseen.

Luvat ja sopimukset

Kyseessä on uusi lupa. Alueella on vanha maa-ainestenottopaikka. Luvan hakija omistaa hakemuksen kohteena olevan kiinteistön.

Alueen kaavoitustilanne ja ympäristö

Alueella ei ole asema- tai yleiskaavaa. Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa alue on osoitettu maa-ainestenottoalueeksi (eo). Lisäksi alue on merkitty pohjavesialueeksi.

Alue sijaitsee Viinivaaran (11615506) vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E).

Hakemuksen mukaan lähimmät asuin- ja vapaa-ajan käytössä olevat kiinteistöt sijaitsevat Kuikkalammen eteläpuolella, noin 800 - 1300 metrin etäisyydellä ottoalueen reunasta. Karttatarkastelun perusteella lähin vapaa-ajan asutus sijaitsee Viinivaaran tien pohjoispuolella, noin 220 metriä ottamisalueesta koilliseen.

Alueen läheisyydessä ei sijaitse tunnettuja muinaisjäännöksiä.

Lähin vesistö, Kuikkalampi, sijaitsee suunnitellulta ottoalueelta noin 880 metriä itään. Noin 1,6 kilometrin etäisyydellä itäpuolella sijaitseva Iso Leppilampi sekä noin 1,7 km etäisyydellä lännessä sijaitseva Nuorittajoki kuuluvat Kiiminkijoen Natura-alueeseen (SACF1101202, jokireitti).

Hakemuksen mukaan samassa Viinivaaran maaperämuodostumassa, noin 1,2 km ja 5,5 km alueen lounaispuolella on maa-ainesten ottoalueita, joista maa-aineksia hyödyntää Rudus Oy. Toisella ottoalueella maa-ainesten ottaminen on päätynyt vuonna 2019.

Toiminnan kuvaus

Maa-aineksen otto

Peeaa Oy hakee lupaa maa-ainesten ottamiselle pohjavesipinnan yläpuolelta tilalla Rääppänä 615-401-32-19 Pudasjärven Katosharjulla. Ottoalueella on vanha soramonttu, jonka maisemointina, syvennyksenä ja laajenuksena otto toteutetaan. Ottoalue on rajattu siten, että se sijoittuu kokonaisuudessaan Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa, joka on tullut voimaan 5.11.2018, maa-ainesten ottoon soveltuvalle EO-alueelle.

Suunniteltu ottoalue sijaitsee I-luokan pohjavesialueella 11615506 Viinivaara(Katosharju). Pohjaveteen ottosuunnitelman mukaisesti jätetään noin kahdeksan (8) metrin suojakerros. Tällä halutaan varmistaa länsipuolisen, tutkitun vedenottamon paikan suojaaminen ja se, ettei oton katsottaisi vaativan vesilain mukaista lupaa etenkään, kun ottoalue on maakuntakaavan mukaista EO-alueella. Otettavan, vaihteleviin tarkoituksiin soveltuvan sora- ja hiekka-aineksen määrä on noin 350 000 m³ ja ottamisaika 10 vuotta.

Suunnitellun ottamisalueen koko on yhteensä noin 4,68 ha. Ottoalue on nykyisin metsätaloukskäytössä. Vanhan soramontun kohdalla metsän kasvu on hyvin vähäistä, koska otetun alueen pohja on jätetty karkeaksi, kiviseksi soraksi, eikä kasvukerrosta ole käytännössä ollenkaan.

Kulku alueelle tapahtuu pohjoispuoliselta Viinivaarantieltä, Destia Oy:n varastoalueen kautta. Päälystetty tie johtaa lähelle maa-ainesten ottoaluetta, joten kuljetusten aiheuttama pölyäminen jää vähäiseksi.

Pohjavesi

Alue sijaitsee I-luokan pohjavesialueella 11615506 Viinivaara(Katosharju). Viinivaaran vesiosuuskunnan vedenottamo sijaitsee noin 750 metrin etäisyydellä. Viinivaaran pohjavesialue kokonaisuudessaan kuuluu Oulun kaupungin vedenhankinnan turvaamiseksi laadituissa suunnitelmissa yhtenä vaihtoehtoisena pohjaveden hankintakohteena.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on vuonna 2016 myöntänyt luvan tehdä Viinivaaran alueella tutkimuksia, jotka tähtäävät pohjaveden hyödyntämiseen Oulussa. Pöyry Finland Oy on laatinut hakkeessa useita selvityksiä ja viimeisin on 18.12.2013 laadittu Selvitys Oulun vedenhankinnan varmistamisen vaihtoehtoista. Vuoden 2018 maaliskuussa Oulun Vesi liikelaitos on hakenut vesilain mukaista lupaa ottaa pohjavettä Viinivaaran ja Kälväsvaaran alueilta. Kyseessä on aiemman hakemuksen päivitys.

Ottosuunnitelma on laadittu siten, että otto ei vaaranna muodostumaan mahdollisesti rakennettavien vedenottamoiden vedenantoisuutta tai veden

laatua. Em. selvityksissä Katosharjuun on esitetty kahta vedenottamoa tutkimuspisteisiin Ak 15/1 ja K7, joista olisi mahdollista pumpata vettä yhteensä 500 + 500 m³/vrk. Etäisyys ottoalueelta tutkimuspisteeseen AK 15/1 on noin 700 metriä ja tutkimuspisteeseen K7 noin 325 metriä. Putken K7 vesipinta on vaihdellut vuonna 2012 välillä +104,26- +105,65(N60). Putkessa Ak15/1 pohjavesipinta on ollut vuonna 2012 keskimäärin tasolla +107,5(N60). Pohjavesialuekartalle merkittyä putkea TVL ei maastokäynnillä havaittu. Se on sijainnut haettavalla ottoalueella ja pohjavesipinta on vuonna 2012 vaihdellut tasolla +106,13- +106,99(N60), mitä voidaan pitää ottoalueen keskimääräisenä pohjavesipintana. Tällöin haettavalla ottotasolla +115,0 suojakerrosta jää noin kahdeksan (8) metriä.

Ottoalueen itäpuolella on liitteenä olevalla pohjavesialuekartalla näkyvä pohjaveden havaintoputki MV12, jossa pohjavesipinta on vaihdellut viime vuosina välillä +108,12 - +108,59(N60). Pohjaveden päävirtaussuunta harjujaksolla on kaakosta luoteeseen. Lähialueen kiinteistöillä on talousvesikaivoja. Lähimmän kaivon (etäisyys noin 160 m koilliseen) vesipinta on ollut vuonna 2009 tasolla +118,5 (ilmeisimmin orsivettä) ja seuraavaksi lähimmän tasolla +112,3(N60). Ottotoiminnalla ei pohjavesipintaa alenneta, joten otto ei vaikuta kaivojen vesipinnan tasoon eikä suojaustoimenpiteitä noudattaen vaikutuksia ole myöskään kaivojen veden laatuun.

Ottotoiminta

Suunnitellun ottoalueen koko on noin 4,68 ha. Ottotaso on alimmillaan +115,0(N60), jolloin pohjaveteen jää noin kahdeksan (8) metrin suojakerros. Suojakerros jätetään yleisesti pohjavesialueilla vaadittavaa neljän metrin suojakerrosta paksummaksi, koska Katosharjun muodostuma on yhtenä vedenhankintakohteena Oulun kaupungin pohjavesihankkeessa ja jotta hankkeelle ei tarvittaisi hakea vesilain mukaista lupaa.

Kokonaisottomäärä on noin 350 000 m³. Ottamisaika on 10 vuotta. Naapuritiloja vasten jätetään 10 metrin sekä tilan koillispuolisen Viinivaarantien keskilinjaan 30 metrin ottamaton suojavyöhyke. Luiskaukset muotoillaan kaltevuuteen 1:3.

Luiskauksia tehdään jo oton aikana siten, ettei ottoalueella ole tarpeettomasti jyrkkiä, sortuvia luiskia. Ottoalue suojataan lippusiimoilla ja ottoalueen reunoille tarvittaessa kasattavilla pintamailla ja lohokareilla.

Polttonesteiden varastointia ottoalueella vältetään, koska alue on pohjavesialuetta. Tarvittaessa polttonesteet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliöissä ja tankkausalueiden pohjat tehdään tiiviillä maa-aineksilla sekä muovikalvolla vettä läpäisemättömiksi siten, ettei pohjaveden pilaantumisvaaraa synny. Mahdollisia vahinkoja tarkkaillaan silmämääräisesti ja mahdollisista öljyvuodoista ilmoitetaan välittömästi lupa- sekä pelastusviranomaisille ja ryhdytään puhdistustoimiin.

Pohjavesipintaa tarkkaillaan ainakin lähimmästä havaintoputkesta K7. Mikäli putki TVL on tuhoutunut, alueelle asennetaan oton edetessä uusi havaintoputki. Tarkkailua suoritetaan vuosittain siten, että ainakin pohjavesipinnan kevät- ja syysmaksimit tulevat havaituiksi.

Maisemointi

Pintamaat kuoritaan alueelta vaiheittain oton edetessä. Pintamaakerros on ohut, vanhan montun kohdalla sitä ei juurikaan ole. Osaa pintamaista voidaan käyttää alueen suojaukseen matalina valleina. Pintamaita

käytetään maisemoinnissa kasvukerrokseen ja luiskien muotoilua suoritetaan jo oton aikana siltä osin, kun se on toiminnan kannalta mahdollista.

Ottoalueen jälkihoitotyöt, joilla ehkäistään ottamistoiminnan mahdollisia haitallisia vaikutuksia pohjaveteen ja sopeutetaan ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan, tehdään vaiheittain oton edetessä vähintään ympäristöoppaassa (Ympäristöhallinnon ohjeita 1 / 2009; Maa-ainesten kestävä käyttö) esitetyn vaativan tason periaatteiden mukaisesti; pohjan hiekka-/sorakerros peitetään alueelta poistetuilla ja muulla soveltuvalla puhtaalla, humuspitoisella pintamaalla 10-20 cm kerroksena, puusto palautetaan kylvämällä, istuttamalla tai alueen annetaan taimettua luontaisesti.

Oton jälkeen alue jää metsätaloukseen. Toiminnalla saatetaan myös vanha monttualue, jonka pohja on jäänyt soraiseksi ja kasvuedellytyksiltään heikoksi, metsittymisen kannalta huomattavasti parempaan kuntoon.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen liitteenä olevan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaita syntyy arviolta 10 000 m³-ktr ja kantoja ja hakkuutähteitä 10-20 m³-ktr. Kaivannaisjätteet käytetään ottamisalueiden suojavalleihin ja maisemointiin.

Vaikutukset ympäristöön

Otto- tai sen vaikutusalueella ei ole tavattu erityisiä, suojeltavia kasvi- tai eläinlajeja, joiden elinympäristön säilyttäminen vaarantuisi hankkeen johdosta. Oton yhteydessä nykyinen, vanha monttu saadaan maisemoitua ja kasvukerroksen rakentamisella tehokkaampaan metsätaloukseen.

Hakemuksen mukaan suunniteltu otto ei vaikuta läheisen Nuorittajoen tai Iso Leppilammen vesitasapainoon tai veden laatuun.

Ottosuunnitelman mukaisesti toimittaessa ei otosta ole haittavaikutuksia pohjaveden laadulle tai määrälle eikä lähialueen talousvesikaivojen veden laatuun tai määrään. Ainakin osa kaivoista on satunnaisessa vapaa-ajan käytössä.

Vaikutukset maisemaan jäävät pieniksi, koska ottoalueen reunat luiskataan kaltevuudella 1:3 eli loivemmaksi kuin montun nykyiset reunat pääsääntöisesti ovat ja ottoalue metsitetään.

Asian käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Pudasjärven kaupungin verkkosivuilla 26.2. – 29.3.2019. Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti suunnitellun ottamisalueen naapuritilojen omistajille.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelta ja Viinivaaran vesiosuuskunnalta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toimitti lausuntonsa hakemukseen 12.4.2019. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen mukaan:

“Hakemuksen mukainen ottoalue sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä Viinivaaran (11 615 506) pohjavesialueella. Pohjavesialue muodostuu korkeasta selänneisestä saumamuodostuman syöttöharjusta. Muodostuman pintaosa on tiivistä ja kivistä heikosti lajittunutta ainesta. Harjun ydinosa on soravaltainen, sisältäen keski- ja itäosassa kivistä ja hiekkaista soraa sekä länsiosassa kerroksittain myös karkeaa hiekkaa. Lievealueilla on vallitsevana aineksena hiekka. Pohjavesialue on pääosin antikliininen, joskin alue saanee täydennystä vesivaroihinsa myös kaakon suunnalta tulevasta valunnasta. Pohjavettä purkautuu yleisesti reuna-alueen soille lähteinä. Pohjaveden päävirtaussuunta on luoteeseen. Viinivaaran vesiosuuskunnan vedenottamo sijaitsee noin 750 metriä pohjoiseen hakemuksen mukaisesta maaaineksen ottoalueesta sekä pohjaveden virtaussuunnassa ottoalueen alapuolella.

Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavassa (maakuntahallitus 5.11.2018) on pohjavesialuemerkinän lisäksi tärkeä pohjavesivyöhyke – merkintä, jolla osoitetaan laajoja, useista pohjavesialueista muodostuvia vyöhykkeitä, jotka soveltuvat pohjaveden ottamiseen maakunnallista tai seudullista tarvetta varten. Kyseisellä pohjavesialueella on keskeinen merkitys Oulun kaupungin varavedenhankinnassa, jonka lupa on käsittelyssä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.

Lisäksi maakuntakaavassa on eo-merkintä, jolla osoitetaan seudullisesti merkittävät maa-ainesten ottoalueet ja kalliokiviainesten ottopaikat. Kaavamääräyksen mukaan maa-ainesten otto tulee sovittaa alueen ympäristöarvoihin, arkeologiseen kulttuuriperintöön, pohjavesivaroihin ja muihin käyttötärpeisiin.

Ottoalueen itäpuolella sijaitsee pohjaveden havaintoputki MV12, jossa pohjavesipinta on vaihdellut viime vuosina välillä +108,12 - +108,59(N60). Lähialueen kiinteistöillä on talousvesikaivoja. Lähimmän kaivon (noin 160 m koilliseen) vesipinta on ollut vuonna 2009 tasolla +118,5, jonka hakija on tulkinnut orsivesitasoksi. Seuraavaksi lähimmässä kaivossa vesipinta on tavattu tasolla +112,3(N60).

Viinivaaran pohjavesialueella on tehty useita pohjavesitutkimuksia ja -selvityksiä sekä pohjavesialueiden suojelusuunnitelma ja ympäristövaikutusten arviointi. Pohjavesialueella on useampia tutkittuja vedenottamon paikkoja. Lähin tutkittu vedenottamon paikka Katosharju K7 sijaitsee reilu 300 metriä länsilounaaseen suunnitellusta ottoalueesta. Ottoalue sijaitsee kokonaisuudessaan kyseinen tutkitun vedenottamon paikan muodostumisalueella. Mikäli Katosharju K7 otetaan vedenhankintakäyttöön, virtaa pohjavesi ottoalueelta suoraan kyseiselle vedenottamolle. Seuraavaksi lähin tutkittu vedenottamon paikka sijaitsee noin 700 metriä ottoalueesta kaakkoon.”

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus lausui seuraavasti:

“Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suunnitelman mukainen maa-aineksen ottoalue sijaitsee tutkitun vedenottomon paikan (Katosharju K7) arvioidulla lähisuojavyöhykkeellä, sillä ottoalue sijaitsee vain reilu 300 metriä pohjaveden virtaussuunnassa tutkitun vedenottopaikan yläpuolella. ELY-keskus tuo esille, että vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 2) ja 5) kohtien mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa muun muassa pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos aiheuttaa luonnon ja sen toiminnan

vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista tai olennaisesti vähentää tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuutta tai muutoin huonontaa sen käyttökelpoisuutta taikka muulla tavalla aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä.

ELY-keskus katsoo, että mikäli suunnitellulta ottoalueelta aiotaan ottaa maa-aineksia suunnitelmassa esitetyn mukaisesti, tulee hankkeelle hakea vesilain mukainen lupa.”

Viinivaaran vesiosuuskunta toimitti lausuntonsa hakemukseen 25.3.2019, jossa lausuttiin seuraavaa:

“Vaihtoehto 1

- Maa-aineksen ottolupaa ei myönnetä.*

Vaihtoehto 2

Jos maa-aineksenottolupa myönnetään

- Tehostettu pohjavesitason tarkkailu velvoite.*
- Pääilmansuuntiin havaintoputket n.20m etäisyydelle suunnitellusta ottamisalueen reunasta.*
- Jokaisen kalenterikuukauden ensimmäinen maanantai pohjavesitason mittaus luvan voimassaolon ajan, aloitettava kuukausi ennen maanottamisen aloittamista.*
- Vesinäytteen oton mahdollistava putkikaivo rakennettava. Näytteenotto parillisen kuukauden ensimmäinen viikko, aloitettava ennen maanottamisen alkamista. Näyte otetaan silloin kun on maanotto toimintaa.*
- Havainto tietojen tallennus internettiin viikon sisällä mittauspäivästä, kaikilla osallisilla on oltava tiedostoon vapaa pääsy.*
- Viranomaisvalvonta toimenpiteille.”*

Hakemuksen käsittely muissa viranomaisissa

Luvan hakija on hakenut ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta vesilain mukaista lupaa maa-ainesten ottamisen jatkamiseksi pohjavesipinnan yläpuolelta. Vesilain mukainen lupahakemus on ollut nähtävillä 2.2.-11.3.2021 välisen ajan.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on antanut asiasta kielteisen päätöksen 19.5.2022. Päätös on ollut nähtävillä 19.5.-27.6.2022.

Hakija on valittanut Pohjois-Suomen aluehallintoviraston tekemästä päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen. Vaasan hallinto-oikeus on 11.3.2024 antamallaan päätöksellä 252/2024 hylännyt valituksen. Hallinto-oikeuden päätös on ollut nähtävillä 11.3.-17.4.2024 välisen ajan.

Valmistelijan päätösesitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta hylkää Peeaa Oy:n maa-aineslain 4 §:n mukaisen hakemuksen soran ja hiekan ottamiseen Pudasjärven kaupungin Hetejärven kylälle, tilalle Rääppänä 615-401-32-19.

Luvan myöntämislle lupahakemuksen mukaiselle ottamisalueelle ei ole maa-aineslain 6 §:ssä tarkoitettuja luvan myöntämisen edellytyksiä. Ottaminen on ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa eikä niitä voida lupamääräyksin ratkaista.

Päätöksen perustelut

Maa-ainelain (555/1981) 3 §:n 1 momentin mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-ainelain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-ainelain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Oulunkaaren ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan hakemuksen mukaiselle ottamistoiminnalle ei ole olemassa maa-ainelain 6 §:ssä mainittuja luvan myöntämisen edellytyksiä. Oulunkaaren ympäristölautakunta on arvioinut, ettei kyseisellä alueella tapahtuvan ottamisen haitallisia vaikutuksia voi myöskään lupamääräyksin estää tai vähentää.

Tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen (MaL 3 §:n 1 mom. kohta 4)

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä Viinivaaran 1E-luokan pohjavesialueella (11 615 506).

ELY-keskuksen lausunnon mukaan Viinivaaran pohjavesialueella on tehty useita pohjavesitutkimuksia ja selvityksiä sekä pohjavesialueiden suojelusuunnitelma ja ympäristövaikutusten arviointi. Pohjavesialueella on useampia tutkittuja vedenottamon paikkoja. Lähin tutkittu vedenottamon paikka Katosharju K7 sijaitsee reilu 300 metriä suunnitellusta ottoalueesta. Ottoalue sijaitsee kokonaisuudessaan kyseinen tutkitun vedenottamon paikan muodostumisalueella. Mikäli Katosharju K7 otetaan vedenhankintakäyttöön, virtaa pohjavesi ottoalueelta suoraan kyseiselle vedenottamolle. Seuraavaksi lähin tutkittu vedenottamon paikka sijaitsee noin 700 metriä ottoalueesta.

Kyseisellä pohjavesialueella on keskeinen merkitys Oulun kaupungin varavedenhankinnassa. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 21.11.2023 päätöksellään 166/2023 myöntänyt Oulun Vesi liikelaitokselle luvan rakentaa 11 pohjavedenottamo Viinivaaran ja Kälkäsvaaran pohjavesialueille. Yksi luvan saaneista vedenottamoista on Katosharju K7.

Viinivaaran vesiosuuskunnan vedenottamo sijaitsee noin 750 metrin etäisyydellä hakemuksen mukaisesta maa-aineksen ottoalueesta sekä pohjaveden virtaussuunnassa ottoalueen alapuolella.

ELY-keskus on tuonut lausunnossaan esille, että vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 2) ja 5) kohtien mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa muun muassa pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos aiheuttaa luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista tai olennaisesti vähentää tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuutta tai muutoin huonontaa sen käyttökelpoisuutta taikka muulla tavalla aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä.

Pohjois-Pohjanmaan aluehallintoviraston 19.5.2022 antaman päätöksen mukaan vesilain mukaisen luvan myöntämisen edellytyksiä ei ole.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että ottamisesta aiheutuisi tärkeän tai muuhun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun ja antoisuuden vaarantumista (MaL 3 §:n 1 mom. kohta 4), joka on esteenä luvan myöntämiselle.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-ainelaki (555/1981) 3-7 §, 13 §, 19-20 §, 23 §.
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4 § ja 6 §.
Oulunkaaren ympäristölautakunnan 31.5.2018 § 54 hyväksymä maksujen määräytymisperusteet

Asian valmistelija

Nina Keränen, ympäristötarkastaja p. 040 186 5409

Maa-aineslupamaksu ja sen perusteet

Lupahakemuksen käsittelymaksu

Tämän maa-ainesluvan käsittelymaksu on **1400,00 €**.

Maa-ainelain 23 §:n mukaan lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta aiheutuvista kustannuksista voidaan periä maksu. Tämän hakemuksen maksuissa noudatetaan Oulunkaaren ympäristölautakunnan 31.5.2018 § 54 vahvistamia maksuperusteita, jonka B osion 2 §:n d) kohdan mukaan jos lupaviranomainen hylkää lupahakemuksen, peritään tämän taksan mukaisesta maksusta 50 %, kuitenkin vähintään 300 euroa.

Maksuperusteiden B osion 2 §:n a) kohdan mukaisesti maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta perittävä maksu on hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainemäärän tilavuuden mukaan 8 € / 1000 m³, kuitenkin vähintään 400 euroa ja enintään 4000 euroa.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Pohjanmaan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi hallintolain 62 a §:ssä säädetyllä julkisella kuulutuksella (MAL 19 §).

Ote Pöytäkirjasta:
Peeaa Oy

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Viinivaaran vesiosuuskunta

Ympäristöjohtajan päätösesitys:

Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijan päätösesityksen.

Päätös

Ympäristölautakunta hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.